

پیشہ کی یہ ک
منتدی إقرأ الشقانی
بو میژووی ئیسلامی کورد

www.iqra.ahlamontada.com

نامادہ کردنی
ہادی علی

۱۴۱۴ ک ۱۹۹۳ ز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة
في التاريخ
الاسلامي الكردي

باللغة الكردية

بقلم
هادي علي

پیشہ کی یہ ک

بؤ میٹرووی ئیسلامی کورد

نامادہ کردنی
ہادی عہلی

x ناوی کتیب : پیسه کی یه کبومیزووی ئیسلامی کورد
x ناوی بانه ر : هادی علی
بلاوکه ره وه : کتیبخانه ی روشنپیر - سلیمانی -
x چاپی / دووه م
x ۱۴۱۴ ک ۱۹۹۳ ز

کاتی نهم پيشه‌کي به نه‌وسين ، مه‌بستان شه‌وه نيه که ده‌بارهي ميژوي نهم‌وه‌يي يان هه‌ربمايه‌تي کورد بکوئينه‌وه . به‌لکو ميژوي به‌کيک له‌گه‌لانی ئيسلام روون شه‌کينه‌وه که له‌بنیات نانی شارتانیتي ئيسلامی دا ده‌وریکي بالای هه‌بوه . ميژوي ئيسلامی بریتي نيه له‌ميژوي که‌لی عه‌رب به‌ته‌نیا ، به‌لکو بریتي به له‌ميژوي هه‌مو نه‌و که‌لانی که له‌سايه‌ي ئيسلامدا به‌شيوه‌يه‌کي واقيعی زيان . که‌لی کوردیش به‌کيکه له‌و که‌لانی جیکای تايه‌تي له‌ميژوي پرشنکداری ئيسلامدا کرونه . بوئه پيوسته گرنکی يه‌کي تايه‌ت به‌ميژوي ئيسلامی کورد بدریت ، چونکه تا راده‌يه‌کي زور پشت کوئ خراوه‌وه به‌ده‌ستی شه‌نقه‌ست ده‌سنگاری و کورانی تيدا کراوه .

شيمه ليره‌دا له‌و که‌سانه نين بو که‌لی کورد بکرين و داوای به‌زه‌يي و لسی بوردنی له‌عه‌رب و که‌لانی تر بو بکه‌ين و سوزی خه‌لکی بو بجوولينين ، چونکه که‌لی کورد زور له‌وه گه‌وره‌ترو پایه به‌رز تره .

شيمه شه‌مانه‌ويت راسنی يه‌کانی ميژو بخه‌ينه پيش چاو بو شه‌وه‌ي بزانی که تا ح راده‌يه‌ک ده‌سنگاری ميژوي که‌لانی ئيسلام کراوه راسنه‌يه‌کانی شاراونه‌ته‌وه‌و پی شيل کراون .

که‌لی کورد به‌ره‌تيکی پته‌و و سروشتيکی خاوين و باوه‌ريکی قولنی هه‌يه ، شه‌توانيت سر له‌نوئ هه‌لسيته‌وه‌و بوونی ئيسلامی خوئ دیاری بکات و ده‌وریکي کاریکه‌ر له‌رووداوه‌کانی جيهاندا ببينيت شه‌که‌ر چی باری ئیستای ناله‌بازه ، به‌لام سه‌رزنه‌شت و کله‌بي لی ناکریت ، ده‌بارهي نهم باره ناهه‌مواره‌ي که له‌م سه‌رده‌مه‌دا تيايا شه‌تلينه‌وه له‌که‌ل شه‌وه‌ست و روانينه تايه‌ته‌يه‌ي به‌رامبه‌ر ئيسلام که‌لانی موسلمانان ده‌ورو به‌ري هه‌يه‌تي ، کله‌بي لی ناکریت ، چونکه کاتی ناوی ئيسلام لانه‌برئ ته‌نیا چند که‌سانیکي دروزن و خوپه‌رست و نسیا په‌رست نه‌بيت ، واقيعيکی راسته‌فينه‌ي ئيسلامی نايينيت ، و کاتی ناوی عه‌ره‌يي لانه‌برئ ته‌نیا سه‌ربازو شه‌فه‌ري خوين ريزو سی‌خورو پوئسی دل ره‌ق زياتر هيجی تری به‌ر ناکه‌وينه‌وه . پيوسته له‌پيشا کله‌بي و سه‌رزنه‌شت ناراسته‌ي عه‌رب و که‌لانی تری شه‌مروي موسلمان بکریت وه‌ک تورک و فارس . پيوسته شه‌وه که‌لانی له‌پيشا ده‌ست له‌بانکی شه‌ته‌وه گه‌ري و جياوازی خوين و زمان و نه‌زاد هه‌لگرن . عه‌ره‌يه‌کان پيوسته وته په‌روژه‌کي عومر به‌هينه‌وه يادی خويان که پی‌يان شه‌لی : شيوه زه‌بونترين قوم بوون ، خوا به‌ئيسلام پایه به‌رزی کردن شه‌که‌ر به‌ته‌مای پایه به‌رزی بن له‌شتيکی تردا شه‌وا خوا رسواتان شه‌کات .

گهلی کوردیش پیویسته شهوه بزانی که تنها لهسایه ئیسلامدا شهتوانن
 بهسهبرهزوی و کامهرانی بزین و دهوریکی بالآ له روداوهکانی جیهانی دا بیهینن .
 میزوی هزار ساله کورد چاکترین بهلگهیه لهسه رهم راستیه .
 روداو و کارساته ناخوشمکانی شه سدهیه و باری ناهه مواری ئیستامان
 پشتگیری شه بوچوونه مان ئمکن . یو دلنیا بوون له پیویستمان بهلیکولینه وه .
 یمکی میزوی ئیسلامی کورد ههیه که لهسه بنچینهیهکی زانستی یانه و له روانکه ی
 راسته قینه ی ئیسلامه وه دابریزیت .

" ۲ "

خوای پهروهردگار ئایینی ئیسلامی بو کروی ئاده می بریار داوه . هر چهنده
 لهسه رمتاوه لهناو گهلی عه رهیدا دهستی پی کردوه ، بهلام شهوه ناکه به نیت کهسه
 عه رب خاسیه تی تالیبه ت و جیاوازیان له گه له مکانی تر ههیه . چونکه قورئانی
 پهروزیمکی تی دروست بوون و بنه چه ی مروفابه تی روون کردوته وه که شه لیت :
 " یا ایها الناس انا خلقناکم من نکر وانثی وجعلناکم شعوبا وقبائل لتعارفوا ،
 ان الکریمک عند الله اتقاکم ان الله علیم خبیر " سوره تی - الحجرات - ئایه تی ۱۲
 واته : شه ئاده می یمکان : خوا ئیوه ی له نیرو می یهک ((ئاده و حهوا)) دروست
 کردوه و کردنی به چهنده ها گه لو هوزوه بو شه وه ی یمکتری بناسن و به خوئی
 پهگه وه بزین ، دلنیا بن که چاکترینتان له لای خوا شه و کهسه تانه که زیاتر له خوا
 ترس و خواناس بیت . به راستی خوا زاناو به ناگای بی هاوتایه .
 عه رب ههروهک گه لانی تری شه سه رده مه له زهنگای جاهیلیه تدا شه تلانه وه و
 له هه موو رویمکی ژباندا دواکه وتو و گومرا بوون . سه رچاوه ی باری ناهه مواری
 ژبانیا ن بریتی بوو له بهر و باوه ربکی بت په رستی و ماددی بوگه ن که ربکی بیس
 کردنه وه ی خاوینی لی گرتبون . عه ره بهکان به وه په ری توندو تیزی سه وه دزی
 بانگه وازی ئیسلام راهه ستان و به ره بهر مگانیا ن شه کردو سزاو نازاری هه لگه مگانیا ن
 شهنا وهک : به لالی همه شی و صوهه بی رومی و عه ماری کوری یاسر و سومه به ی
 داپکی که به کم شه هیدی ئیسلامه و به دهستی شهو جهلی ناپاک . که به مکیگه له
 گوره په اوانی عه رب - شه هید کرا ، کاتی له زیر سزاو شه شه که نجه دا ئارامی گرت و
 خوئی به دهسته وه نه دا .

شه به له هه ب و شه بو جه له و له هیدی کوری موغه به ره و گه لی له گه وه په اوانسی
 تری عه رب که نه ته وه گه ری و بت په رستی جاهیلی له ناستی خوئی روناسی
 ئیسلام گه رو کویری کرد بوون ، به هه موو توانا په مکیانه وه به ره له نستی شه دینه

پاکدیان نه کرد . بویه نه توانین بلین : نه وانمی له سره تاوه باوهری خاویزی
ئسلامیان هئ لکرت ، ته نیا عه رب نه بوون . ۰۰۰ وه نه گه عه رب یه کمه کسه
بوو بن که تاینی ئسلامیان هئ لکرتیی و له پیناویا خه باتیان کرد بی ، هه نه وانیش
بوون که له سره تاوه دزی راوه ستاون و بهر بهرگانیان کرد .

که واته ئسلام بهر نامه یه کی عه ربی نی یه و بهر هه میکی نه نه وه بی نه که به
که لی عه رب یه وه به ستر بیت . نه گه وا بوایه ، نه وا به توندی دزی نه نه وه ستان و
به ره له ستیان نه نه کرد . هه وه ها نه گه به په بیدا بو یه کی هه ری ما یه تی و نه نه وه بی
دابیری ، به و شیوه ی هئ لکرتی نیوری نه نه وه گه ری جاهیلی شه بانه وی به خه لگی
به که بن ، نه وا هیج نه رخیک بو سه رچاوه ئاسمان به که نامیننه وه .

به لی پیغه مهه ری ئسلام - درودی خوی لی بیت - عه رب بووه ، به لام نه مه
نابینه هه به ک بو عه رب بیئتی ئسلام . چونکه ئسلام نه به ره می ((محمد)) ه
- درودی خوی لی بیت - وه نه به ره میکی (عه ربی) یه . به لکو (محمد) - درودو
سه لامی خوی لی بیت - پیغه مهه ری خوایه وه ک پیغه مهه رانی پیشوو . وه نه گه
پیغه مهه ری ئسلام عه رب بووه ، نه بی نه وه عثمان له بیر نه چیت که نه بوله هه ب
و نه بوجه هلو وه لیدی کوری موغه به رش هه عه رب بوون . نه گه عه رب بیئتی
پیغه مهه ر هه به ک بیت بو عه رب بیئتی ئسلام ، نه نه بوو پیغه مهه رو نه بوله هه بی
مامی هه لوئستیان ده رباره ی ئسلام پیچه وانه ی به کتر بوایه .

دانانی ئسلام له قالیکی نه نه وه گه ری دا ، هه لقلوای بیرو رایه کی (عیلمانی)
یانیه که ده رکه وتی ئسلام به گه لی عه رب یه وه نه به سیت نه ک به نارذنی (وه حی)
له لایم خاوه . هه ر چه ند نه م بو چونه وا پیشان نادات که ئینکاری وه حی
بکات ، به لام له ناوه رو که بیدا ئینکاری هه یه . چونکه ئسلام به " که له پورگی
عه ربی رووت " دانسه نیت و که له پوریش به ره هه میکی نه نه وه بی یه ، نه ک له
ئاسمانه وه له لایم خوی یه رووه رده گاره وه نیبرا بیته خواره وه .

نه م بو چونه جاهیلی یه هه له سره تاوه تیکدانی بنچینه گانی باوهری ئسلامی
مه به سته ، چونکه باوهری ئسلام له سه بوونی (وه حی) دامه زراوه ، نه ک له سه
بوونی نه نه وه ی عه رب ، له راستیا له سایه ی ئسلامدا نه بیئت مانای نه ته وه و
به کی تی یان هه رگیز نه زانیه . له پیش ئسلامدا عه رب بریتی بوون له چه ند
هوزو به ره یه کی یروو بلاو و نا کوک و هه رگیز دوژمنایه تی و برا گوژی بان لی نه براوه .
هه له سره تاوه له ((مه که)) گه لی نایه ت له قورئانی پهروز هانونه ته
خواره وه که له گه ل گرو ی ئاده می دا به گشتی شه دوین و به دلنهای جیهانی تی دینی
ئسلام شه له مین . خوی په رووه رده گار به پیغه مهه ر شه فره موت : " و منا

أَرسلناك إلا رحمة للعالمين " سورتهی الانبیاء، نایدی، ۱۰۷، اوانه: خَواي پوره ردگار
 توی ناروده - نئی پیئنه مبر - که ره رحمت و کامرانی بیت بو هه موو جیپانه کان .
 که واته ئیسلام به که ئی عه ره به وه نه به ستراوه ، به لکو بو کشت جیپانه کانه ، بویه
 نادمی و هه موو خاوه ن زیری به گانی تریش که لهم جیپانه دا نوزین نکه ریته وه .
 شوینکه وتووایی تیوری نه ته وه که ری چی ئه لئین ده رباره ی نه و روداوه ی کسه
 که و ره پیاوایی قوره ییش داوایان له پیئنه مبر کرد بو شه وه ی هزارو بی ده سه لانه کان
 له ده وری خوی ده ربکات وه که صوهه بیی رومی و بیلالی حبه شی و زهیدی کوری
 حاریسه . گوايه ئه مانه له بنده و کویله کانن و ناگونجیت پیئنه وه له سه ر ئسه م
 بانگه وازه کو بینه وه . به لام پیئنه مبر به فهرمانی خوا هج کوری بو ئه م داخوایه
 بی جیه شل نه کردو رووی له پیاوه ماقولانی نه ته وه ی عه رب و هرچه رخسان .
 هه ره ها قورثانی پیروژ هه ره شه ناراسته ی که ئی عه رب نکهات ، نکه ره بیته
 پشت لهم دینه هه ل بکن ، شه وا که لیکي تر شه خاته جیکه بان : " فان تقولوا
 يستبدل قوما غیرکم ثم لایکونوا امثالکم " سورتهی محمد / ۲۸، ئایا ج تاییه ت
 مه ندیک له ئایینی پیروزی ئیسلامدا بو که ئی عه رب هه یه ۱۲، ئایا چی رووی دا
 کاتی عه رب له سه رده می عه باسیمکاندا ده ست بهرداری ئیسلام بوون وازیان لی
 هینا ؟، ئایا که ئی تورکو که لی کورد نه بوون ئالایان له ده ست گرتن و جیپانه ی
 ئیسلامیان له چنگ شه وروپای خاج په رست پاراست و روونکی قورثانیان که بانه ده
 که لی ناوچه ی زهوی که عه رب هه رگیز پی بان تی نه خستبو ؟!
 ئایینی ئیسلام بو هه موو که لانه ۰۰ بو هه موو مروقا به ته یه هه تا هه تابه ۰۰۰
 ئیسلام که له پوریکي عه ره بی نیه تا عه ره به کان له (محمد) وه بو یان مابینه وه ،
 چونکه (محمد) - درودی خوی لی بهت - له که سه وه بو ی چی نه ماوه ۰۰ به لکو له لایه ن
 خواوه نه براره بو شه وه ی نه وه ی نادم ناگادار بکاته وه و بانگیان بکات بو سه ر
 راسته ریپازی خوایی ۰۰۰ هه موو که لیک شه توانی له سه رچاوه ی ئیسلام هه ل بگوزیت
 و سه رگردا به تی جیپانه ی پی بکات و کامرانی هه ر دوو جیپان به ده ست به یئیت .
 میژونوسگان به شه یوه میکی تاییه تی زوربان ده رباره ی ده وری عه رب له بلاو
 کردنه وه ی ئیسلام که بانه نی به جیپان نووسیه ، بو شه ی وای بخرنه به رچاو
 که ئیسلام دینی عه ره به و به س ! له راستی دا عه ره به کان هه رچه نده کوششیان بو
 بلاو کردنه وه و پاراستنی ئیسلام کرد بهت ، هیشتا هه ر که مه . چونکه به ه سوی
 ئیسلامه وه بوون به مبلله تیگی شه وتو که به توانن پی شه وایی جیپان بکن و هه موو
 که لانی جیپان حسابان بو بکن و ریژبان لی بگرن . هه رچه نده به تنه ا شه وان
 نه بوون ، به لکو کوردو تورکو و فارس و که لانی تریش به کشتی به دریزی میژووی

ئىسلام دەۋرى بالايان ھەبۈۋە خەبىئى سەختىيان كىردۈھ بۇ پاراستىنى جىھانى
ئىسلامو بىلاۋكىردنەۋەى بەرنامە بىى وىنەكەى و قوربانى بىى پايانپان لەم بۈارە دا
بەخشىۋە . بۈيە قورئانى پىرۈز روپان تىى ئەكات و ئەئىت : " ىمنون علىك ان
اسموا ، قل لاتمنا على اسلامك ، بل الله ىمن علىكم ان ھدلكم للايمان ان كنتم
صادقین " سۈرەتى الحجرات / ۱۷ . واتە : خۋاى گەۋرە روو ئەكاتى
پىنھەمىرۈ ئەئىت : منەت بارت ئەكەن كە مۇسلمان بوون ، تۈپش بلىى : منەت
بارم مەكەن بە مۇسلمان بوونتان ، بەلكو خوا منەت بارتان ئەكات كەرى نەماىى
كىردوون بۇ ئىمان ھىيان ئەگەر ئىۋە راست بەكەن .

لىبىرەدا مەبەستمان ئەۋە نىيە چاۋ لەو دەۋرە مېژۈبىيە داخەمىن كە عەرەب
پىى ھەلساۋن بۇ بىلاۋكىردنەۋەى ئىسلام لەجىھاندا ، ئەۋانەپان بەراستى و دروستى
ئالائى پىرۈزى قورئانىيان ھەلگىرت ، دۋاى ئەۋەى وازىبان لەدەمارگىرى و رەگەزپەرستى
ھىناۋ مەبەستىيان تەنبا دامەزرائىنى كۈمەلگەمەكى جىھانى ئىسلامى بوو . بەلام
لەھمان كانا نابىى چاۋ لەھەۋل و خەبىئى گەلەكانى تىرىش داخەمىن ۋەك : تورلك و
كوردو فارس و ئەفغان ... ھتاد .

لەم پىشەكەدا ئەمانەۋى پەرچى ئەو مېللى گەرى و رەگەز پەرستىيە بەمەنەۋە
كە ئىسلام لەبەر خۋى دانەمالىت و بېرى نەقامى بوگەن لەجىگەى ئىسلامى پىرۈز
دانەئىت . بەھۋى گومراپى عەرەبەكان لەرىبازى راستى خۋابى ، ھەموو مۇسلمانەكانى
جىھانىيان لەدەست خۇباندا ، لەپىش ھەموۋپانەۋە ، ئەۋانەى لەگەلئان لەزەۋى و
زىانا ھاۋبەشەن ، ئەۋانەى بەدرىزىابى مېژو بۇ ئىسلام زىاون ۋەك گەلى كورد .
بۇ ئەۋ ئۈمەتە قورئانىيە مەزنى كە لەكوردو تورلك و عەرەب و فارس و ئەفغان
... ھتد پىلك ھاتۈۋە ئىسلام بەنەزادو نىشتان و نەتەۋە و ئامانچ دانەئىن ...
بۇ ئەمانە ھەموو ئەم باسە ئەنۈۋىن ... بەتاپەتتى بۇ گەلى كوردى سەم لىگراۋ .
لەخۋاى گەۋرە ئۈمىدەۋارىن لەتارىكىستانى نەزانى و نەقامى زىگاربان بىكات ۋر ئى
نەماپىيان بىكات بۇ سەر رىبازە راستەقىنەكەى قورئان ، بەھىۋاى ھەلگەۋتتى زاناي
پايە بەرزى تىرى ۋەك ((ئىبىن صلاح شارەزورى)) و فەرمانەھى مەزنتىرى ۋەك
((صلاح الدىن)) ...

"۳"

ۋەك لەپىشەۋە ووتمان ، پىۋىستە مېژۈۋى ئىسلام سەر لەنۋى بەپىى تىروانىنى
ئىسلامى بىنۈسرىتەۋە ، ۋە ئەبى بەتەۋاۋى لەو دەست كارى كىردن و گۈرئانكارپانە
پاك بەكىتەۋە كە نىپىراۋانى ئاينى و رۈزھەلات ناسانى ئەۋرۈپاى كاور تىپاىا

کردوبانه بو شهوی بیخنه قالبیکی نتهوه گه‌ری‌یهوه بو هینانه دی مه‌به‌ست و
ئاواتی گل‌زبان له‌پورته‌وازه کردنی میژوی ئیسلامی بو چهند میژویهکی نته‌وه
گه‌ری و هه‌ر‌یه‌یه‌تی که هیج په‌یوه‌ستیکی گیانی له‌نیوانیاندا نه‌بیت . واته بیکه‌نه
میژوی عه‌ره‌ب و میژوی کورد و میژوی تورک . . . هتد .

له‌م ریگایه‌وه ئیسلامیش په‌رت په‌رت بکه‌ن بو ئیسلامی عه‌ره‌بی و ئیسلامی
تورکی و ئیسلامی فارسی . . . هتد . به‌م شیویه ئامانجی خویان به‌په‌ننه دی له
جیگه‌ر کردنی بیرو رای نته‌وه گه‌ری له‌دل و ده‌روونی موسلمانه‌کاندا به‌گشتی و
که‌رت که‌رتیان بکه‌ن بو چهند به‌شیکه‌ی نته‌وه‌بی که چنده‌ها به‌ره‌ستی ده‌رونی و
هه‌ر‌یه‌یه‌تی و ره‌گه‌ز په‌رتی له‌نیوانیاندا دروست ببیت ، وه‌ک په‌شکه‌یه‌ک بو
ئیمپریالیستی فیکری که راسته‌وخو ئیمپریالیستی سه‌ربازی به‌دوایا دیت ، به‌و
شیویه‌ی له‌سه‌ره‌تای سه‌دی به‌سته‌مدا به‌سه‌ر جیهانی ئیسلامدا هات . بیرو‌رای
چه‌له‌ی نته‌وه گه‌ری له‌لایه‌ن تورکه‌کان و عه‌ره‌به‌مکانه‌وه بو‌یه هوی روخاندنی
ده‌وله‌تی ئیسلامی عوسمانی . ئیمپریالیستی خاچ په‌رتی نوی له‌شینگلیسی و
هوله‌ندی و فره‌نسی و ئیتالی و ئیسپانی و روسی توانیان جیهانی ئیسلام له‌نیوان
خویاندا دابه‌ش بکه‌ن و هه‌ر لایه‌کیان قه‌هی له‌چهند پارچه‌به‌ک گرت وه‌ک مه‌راتی
بیت که له‌باب و باهیر‌یه‌یه‌وه بو‌یان جی مابیت .

ده‌وله‌ته ئیمپریالیزمه‌کان به‌هه‌موو توانا‌یه‌کیانه‌وه نه‌خشه‌یان دار‌په‌ژرا بو
په‌رته‌وازه کردنی شو که‌لانه‌ی له‌سایه‌ی ئیسلامدا په‌یکه‌وه شه‌زبان و له‌په‌نانه‌ها
قوربانیا‌نه‌دا و دژی دو‌ژمنانی شه‌هنگان . په‌راوه‌کانی میژوی شه‌م سه‌رده‌مه هیج
با‌هه‌خیکیان به‌روونکرده‌وه‌ی ده‌وری شو که‌لانه‌ نه‌داوه که به‌در‌په‌زایی می‌ژوو
بو ئیسلام زه‌بون ، به‌لام به‌ته‌نیا هه‌ر ده‌رباره‌ی گه‌لی عه‌ره‌بیان نو‌وسیه ، هه‌روه‌ک
میژوی ئیسلام بریتی بیت له‌میژوی عه‌ره‌ب و به‌س . خو شه‌گه‌ر شتیکی گه‌میش
نوسرا بیت ، شه‌وا به‌شپه‌وازیکی نارینه‌و ناشیاو نوسراوه که جگه له‌رق و کینه‌و به‌یری
میللی گه‌ری هیجی تر نابه‌خشیت . بو‌نمونه په‌راوه‌کانی میژوی نوی ده‌وله‌تی
ئیسلامی عوسمانی به‌ئیمپریالیزمی تورکی ناو شه‌ه‌ن و به‌په‌شه‌وا‌ی سیاسه‌تی
ته‌تریکی دا‌شه‌ننه‌ن ، که له‌راستی‌دا " موسته‌فا که‌مال شه‌تاتورک " په‌شه‌وا‌ی شه‌م
شانوگه‌ری‌یه‌ بوو که ده‌وله‌ته ئیمپریالیزمه‌کان ده‌ره‌ینه‌ری بوون .

شه‌م فس فس پاله‌وانه په‌کیه‌ک بوو له‌شه‌ندامانی پارتی " شه‌تیخادو ته‌ره‌قی " که
ئالای میللی گه‌ری تورانی‌یان هه‌لکه‌کردبوو . دامه‌زرینه‌رانی شه‌م پارتی له‌جوله‌که
((سلانیک)) بوون له‌یوگسلافیا و به‌جوله‌که‌ی ((دونه‌ه)) شه‌ناسران . به‌رواله‌ت
وایان په‌شان دابوو که موسلمان بوون ، به‌لام له‌راستی‌دا هه‌ر جوله‌که بوون و

ماسونیمتی جیهانی هملی بزاردموون بو بهجی هینانی نهخشی گلایو شمیربالیزم
لنאו جهرگی جیهانی نیلامی دا (۱) .

دهولمتی عوسمانی دهولمتیکی نیلامی بوو که ماوهی نو سهده ثلاثی نیلامی
هملکردموو . بهلام لاوازی و کمتترخمی هندی لهسولتانمکان و کاربهدهستان ودهستی
چهپلی ماسونیمت دهوریکی بالاییان نواند لهلاواز کردن و پی شیل کردن و کورانی
رووی راستهقینهی شم دهولتهدا . ماسونیمت بههوی دام و دهزگاو کومهلهسه
پیاهوکانیهوه که لهسرانهری جیهانی نیلامی دا جیکگی خونان کردیهوهو له
سر حسابی ماسونیمت نشیان شمکرد ، توانیان شیوهیمکی ناهموار له نسا و
موسلمانفکاندا بو شم دهولته دروست بکن ، بهرادهیهک مروفت شرم بکات که
بهدهولمتیکی نیلامی دابنیت .

بو نمونه لهگشت پهراومکانی میزودا (سولتان عبدالحمیدایان وا داوهته
قهلم که پیایوکی زالمو خونین ریژو بی ویزدان بووهو تنها خهریکی رابواردن و
یاری کردن بووه لهگهل کنیزهک و ثافرهتاندا . بهلام لهراستی دا شم سولتانسه
زور دوور بووه لهم جوژه رهوشانهو بگره لهزوربهی سولتانمکانی دهولمتی عوسمانی
چاکتر خواناستر بووهو زیاتر ههولی داوه جیهانی نیلام لهچنگی گاورو جوولمه
و دوژمنانی بهپاریزیت . بهلام بهداخهوه لهسردمیمکی زور ناهمواردا فرمانرهوایی
گرته دست . دوژمنان لههمموو لایمکهوه تمنگیان پی ههل چنی بوو ، بهرادهیهک
بوربان نمندا کارو بار راست بکاتوه . پیلاننکیان ریگختو بههوی پارتسی
شیتخادو تهرهقی ماسونیهوه توانیان لهسر تهختی خیلافعت لای بهرن ، بو
شوهی هیچ کوسپیک لهبدرهم دوژمنانی نیلامدا نمینیت بو بهجی هینانی
نهخشی ترسناکیان بو دابهش کردنی جیهانی نیلامو لنאו بردنی ثابلی
نیلام .

هملگرانی بهیری نمتوه گهری عهرهپی دهوریکی ناپاکیان لهم تیگدان و
کورانهدا گپرا . چونکه زوربهی پیشهوابانی شم بهیره جاهیلیمته گاور بوون و
بو حسابی ماسونیمتی جیهانی نشیان شمکردو لهقوتابخانمکانی ((تمبشیر)) دا
پهروهده کرا بوون که لهشام و میسر و سوداندا بو شم مصبسته بنیات نرابوون و
لهدهرگهیمکی لهبار بوون بو چالاکیمکانی خاج پهرتی و ماسونیمت دوی نیلام .

(۱) بو دلنیا بوون لهم راستیپانهو ژبانی ((کمال شتاتورک)) بهدریژی
تماشای کتیبی ((الرجل المنم)) بکه دانراوی شهسهریکی تورکی به .

میژوی ئیسلامی کوردپیش تووشی ناهه موارتترین کرداری گوزان و تیکدان و پشت گوئی خستن هاتووہ . عەرهبی موسلمان هیچ شتیگ دەربارہی برابانی کوردی موسلمانی نازانیت کەمەلەبەندی چپاکاندا بەدریژایی میژوی پر لەرووداو و کارسات خەباتیان کردووہ لەگەڵ گەلانی تری موسلماندا بەو پەری ئازابەتی و جوامیژی یەوہ بەشداریان کردووہ بو پاراستنی ئیسلام بەرہەرکانی کردن دژی دوژمنانی خوا . بگرہ کوردی موسلمان خۆبشی هیچ شتیگ دەربارہی میژوی ئیسلام و میژوی ئیسلامی کورد بەتایبەتی نازانیت !

ئەم نەزانینە دەربارہی رووداوەکانی میژوی ئیسلامی ، ھونەکی سەرەکی سە — بو لاواز بوونی پەیبەندی موسلمانەکان بەدینەکەیانەوہ ھەرھەا بەیەکتەرەوہ لەم سەردەمەدا . جگە لەزال بوونی بیرو رای میلی گەری بەسەر راشە کردنی میژوی ئیسلامی دا کەبووہتە ھۆی جیا کردنەوہی گەلانی موسلمان بەتەواوی لەمافی زانینی پەلو پایە سروشتی خۆیان لەمیژوی ئیسلامی و رووداوەکانیا بەکوێرە ی ئەو دەورە دیوانە لەدروست کردن و گەشە پی دان و پاراستنی ئەم میژووہ پرشنگدارەدا کەشانازی پیوہ شکەین وەک چۆن شانازی بەئیسلام خۆیەوہ شکەین . وەکو ووتمان میژوی ئیسلامی بەتەنھا میژوی عەرەب نیہ ، ھەرھەا میژوی عەرەب میژوی ئیسلام نیہ بەگشتی . چونکە گەلەکانی تریش لەدروست کردن و دارشتنی ئەم میژوہا بەشداریان کردووہ . بیکومان میژوی ئیسلامی ئەم گەلانە لەگەڵ میژوی ئیسلامی عەرەبدا ، ئینجا رووبەری سروشتی و تەواوی رووداوەکانی میژوی ئیسلامی پێک ئەھین .

گەلی کورد ئیسلامیان پاراستووہو دژی ئیستعماری خاج پەرستی خەباتیان کردووہ کەدرندەترین دوژمنی میژوی ئیسلام ، لەکاتیگ پالەوانی کوردی موسلمان ((صلاح الدینی ئەیبی)) سەرکردایەتی خەباتی گرتە دەست بو پاراستنی نیشتمانی ئیسلامی ، کە بەھپی تیروانی قورئانی بریتییە لەنیشتمان و شاننامە ی ھەموو موسلمانێک . نیشتمانی ئیسلامی بەتایبەتی بەکەسەوہ نەبەستراوہ ، بەلکو نیشتمانی خۆشەویستی گشت موسلمانیکە لەھەر کوێ یەک بیت وە لەھەر کاتێگ بیت . ھەمەرجی ئالای ((لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ)) بەسەرپا بەشکێتووہ .

ئیسلام زۆر چاک کوردەکانی تی گەیاندا بوو کەنیشتمان و شاننامە و باوہ رومایە ی گشت شانازیمکیان تەنھا ئیسلامو خەباتکردنە لەپیناوی پاراستن و بەرز کردنەوہ ی ئالاکەیدا . ئەگینا چۆن تیکۆشان و قوربانی دانیان بو زرگار کردنی قودسی پیروز

رافه بکین . ههروهه گرنکی دانیان به زمانی عه ره بی لهکاتیگا خویان زمان و نیشتمانی تاییه تیان هه به و شانازی پیوه شکمن ؟! بیگومان خوشه ویستی ئیسلام پالی پیوه ناون بو شم ئامانجه پیروژه !!

” ”

گهلی کورد به باوه ربکی پته و و سنگیکی فراوانه وه ئاینی ئیسلامیان وه رگرتوه و به خیریایی له گه لیا گونجاون . چونکه ئیسلام بریتییه له وه لامدانه وه ی سروشتی بو شه و دروونه خاوین و خیر خوازه ی له قولایی فیطره تیاندا جیگیر بووه ، به هو ی شه و سروشته جوان و سازگاره وه خوا ی پهروه رگگار پیی به خشیوون . له چها و دولتی رهنگین و به فرینی کوردستاندا . بویه کوردهکان به گشتی ئیسلامیان وه رگرتوه و راسته و خو ده ستیان داوه ته تیکو شان له پیناویا و له پاشا توانیان سه رگردایه تسی جیهانی ئیسلام بگرته ده ست بو خه بات کردن دزی دوژمنانی داگیرکهر . شم راستییه چاکترین به لگه یه له سه ر پاکو و ئازایه تی و ره وشت جوانی شم میلله ته که هه میسه ئاماده ن بو وه رگرتنی راستی و به ره له تتی کرنی ناره وایی .

وهکو ووتمان گهلی کورد وه نه بیی ته نها ئیسلامیان وه رگرتنی و به س ، به لکو خه باتیان کردوه بو بلا و کردنه وه ی بانگه وازه که ی له هه مو ناوچهکانی دور و نزبکی شم جیهانه دا و له گه ل مۆسلمانانی عه ره ب و تورکدا به شداربان کردوه بو رزگار کردنی ئاسای بچوولک و شه و روپای خو ره لات له چنگی خوانه ناسان و بی باوه ران .

هه ر شه مانیش بوون جیهانی ئیسلامیان له زوو ستمی خاچ په رستانی شه و روپای خو رئاوا رزگار کردو ده وله تیکیان دامه زراند که بووه به ردی بناغه بو فراوان کردنی زه وی ئیسلام له گشت لایه که وه . وه هه ر له سه ر ده ستی کوردهکاندا بوو که دوا قه لای شعوبیه ت روخینرا که بریتی بوو له ده وله تی ئیسماعیلیه له میسر . ههروهه کوردهکان توانیان ده سه لاتی سه ربازی له باکووری شه فه ریقادا جیگیر بکه ن و قه لاگان دزی ده وله تی رۆمانی قایم بکه ن . به م شیوه یه سنوری ده وله تی ئیسلامیان پاراست و قودسی پیروزیان له چنگی خاچ په رستهکان رزگار کرد . ده رکه و تتی ((صلاح الحین))

له و سه رده مه دا بوو به هو ی گۆزانی میزوی ئیسلام به تابه تی و میزوی جیهان به گشتی . چونکه ده وله تی عه باسی له سه ره مه رگا بوو ، دوژمنان خویان بو مه لاس دابوو بو په لامار دانی و له نا و برینی و دابه ش کردنی له نیوان خویاندا . وه هه ر شم رو داوه ش بوو که بوو به هو ی زیانده وه ی شه و روپا له تاریکی نه زانسی و به ندایه تی و گه پشته شم ئاسۆیه ی که ئیستا تیا یا شه ی !

بیگومان زو لایه نی تری میزوی ئیسلامی کورد شارا وه به و به یوستی به ئاشکرا

کردن و نوسیده‌وهو بلاؤگردنوهه هههه . میژوی شم میللمته خهباتکوره بهشیکه له میژوی شیسلاسی و لیبی جیا ناکریتهوهو شانازیسی پیوه شکمین، چونکه باوره‌مکه‌مان دروستی کردوهه ، و هر شم باوره‌به که برهتی‌به له‌میوه‌ندی فیکری و روجی و ویزدانی و شممان به‌ستیت به‌گه‌لانی تری موسلمانوهه . زیاتر له‌وه‌ش شم میژوهه مه‌زنه برهتی له‌پالته‌وانیتی و نازایه‌تی و هه‌لو‌ستی پر له‌شانازی که میژو بو‌باب و باهیرانمان تومار کردوهه .

شیسلام په‌یوه‌ندی هاوه‌ش و گه‌وره‌ترین راستی‌به که موسلمانمان به‌گشتی له عه‌رب و فارس و کوردو تورک . . . هتد به‌مکه‌وه شه‌ستیت و کومه‌لگه‌ی شیسلاسی پیلک شه‌هین . له‌م کومه‌لگه‌به‌دا هیچ جیا‌وازه‌ک له‌نیوان کوردو عه‌رب و که‌سیکی تردا نهه ، جگه له‌پله‌ی په‌رستن و خه‌بات کردن . شه‌ندامکانی شم کومه‌لگه‌به هه‌مو وه‌ک نانمکانی شانه ریلک و یه‌کسان و هه‌مو‌بان نه‌وه‌ی ((تادم)) و ((تادم)) پش له‌خالگی شم زه‌وی‌به‌یه‌و خوا‌ی په‌روه‌رنگار ریزی لی ناوه .

” ٦ ”

گه‌لی کورد له‌بزو‌تته‌وه‌ی فیکری و بنیات نانی شارستانیتی‌به مه‌زنه‌که‌ه‌ی شیسلامدا به‌شداری کردوهه . شم به‌شداری کردنه‌ش به‌زوری له‌بواری زانیا‌ری‌مکانی شه‌ریحه‌تی شیسلاسی و قورشان و هه‌دیس‌دا بووه ، شه‌مش به‌لگه‌به له‌سر نلسوزی و قولی باوره‌مکه‌یان . له‌زانیا‌ری هه‌دیس‌دا په‌شه‌وا بوون به‌بی هاوشان بو نموونه : (ابن صلاح شاره‌زوری) که به‌ناوبانگترین زانابه له‌زانیا‌ری هه‌دیس‌دا کورده . هه‌روه‌ها گه‌لی کورد له‌بلاؤ گردنوهه‌و گه‌شه په‌ندانی زانیا‌ری شه‌ریحه‌کاندا هاوکاری کردوهه . هه‌دان به‌رگه کتیب له‌زانیا‌ری‌مکانی فیکهی شیسلامدا به‌ناوی زانایانی کورد رازاونته‌وهه ، وه‌ک ((تادم)) که‌خاومنی کتیبی ” الاحکام فی اصول الاحکام ” هه‌روه‌ها له‌زانیا‌ری‌مکانی میژو جوگرافیا و شه‌ب‌دا گه‌لی زانیا‌ی به‌ناوبانگهان لی هه‌لگه‌وتوه که‌ماهی شانازی و سه‌ره‌رزین ، وه‌ک زانا و میژونوسی ناوبار ((ابن الاثیر)) که‌خاومنی کتیبی ((الکامل فی التاریخ)) یان ((ابن خلکان)) میژو نوی جوگرافی ناسی به‌ناوبانگه که به‌ره‌مه‌مکه‌یان وه‌ک شه‌ستیره له‌ئاسانی میژوی شیسلامدا شه‌دوه‌وشته‌وهه . شه‌مانه‌و ده‌بان زانای تر که به‌هوی نه‌زانی پشت گو‌ی خسته‌وهه ناوبان شاره‌وته‌وهه و له‌بیر براونه‌ته‌وهه .

په‌یوسته میژو نوسه موسلمانمان قولی لی هه‌ل به‌الن بو شه‌وه‌ی راستی‌مکانی میژوی شیسلاسی زه‌ندو ، که‌نه‌وهه شه‌و گه‌ردو تو‌زو ژنگه‌ی لی نیشته‌وهه لای به‌هین و روهه پرشنگدارمکه‌ی ئاشکرا به‌کن . په‌یوسته باه‌خیکی ته‌واو به‌م میژوه به‌ریت

چونکه گهلی لایه‌نی شاراوی شارتانیتی شسلام زیندو شمکاته‌وهو زیانتر نه‌وه‌گانی
پینکوه شه‌سنتیت .

بزوتنه‌وی فیکری له‌لای گهلی کورد بهره‌میکي شارتانیتی شسلامی‌به‌که
له‌بنیات نانیدا هاوکاربان کردوه . که‌واته گهلی کورد گه‌لیکی شه‌خور نین که
بنه‌رمت و شارتانیتی‌یان نه‌بیت ، وه‌ک هندی نه‌فامو نه‌زان لینی تی شه‌گه‌ن .
به‌لکو گه‌لیکی خاوه‌ن نه‌زادو میژوه‌و به‌شانازیه‌وه چیگه‌ی خوبی له‌ریزی گه‌وره‌ترین
شارتانیتی‌دا دیاری کردوه ، شه‌وش شارتانیتی شسلامی‌به‌که گه‌وره‌ترین به‌شی
زه‌وی گرتوتنه‌وه له‌نیوان شاسیاو شه‌فریقیاو شه‌ورویادا . به‌شم ناوچه فراوانسه
شه‌وتری جیبانی شسلامی ، که‌نیشتمانی هر شه‌و که‌سانه‌به‌تیاها شه‌زین و بیرو
باوه‌ری شسلامیان هلگرتوهه . شه‌مه‌به‌واتی هاو‌نیشتمانی‌تی له‌تیر وانینسی
شسلامیدا ، که له‌دل و ده‌روون میشکی گشت موشمانیگدا چیگیره له‌هورک و کوردو
فارس و عهره‌ب و شه‌فغان و . هتد . له‌کومه‌لگه‌ی شسلامیدا ره‌گه‌زو ده‌مارگیری و
میلی گه‌ری و رنگو زمان ناخوینرتنه‌وه . به‌لکو چاکترین و تاقه شناسنامه که
شه‌ندامیکی شم کومه‌لگه‌به‌پیش گه‌شی بکات بریتی‌به‌له‌دلسوزی و خعبات کردن و
ره‌وش جوانی و باوه‌ری پته‌وه . شتیر له‌هر هوزو گه‌ل و زمان و رنگیک بیت ، با
پیت ره‌شمکاتی خاوری شه‌فریقیاو بیت . هر که‌سیک له‌م راسته ری‌بازه
لاهدات ، شه‌وا سولکو ری‌سواو له‌ریز به‌ده‌ره ، شه‌گر بیت و عهره‌بیش بیت و له‌نه‌وه‌ی
پینخه‌مهریش بیت !

x x x

" y "

دوای شه‌وی ده‌وله‌تی شسلامی کورد دامه‌زراو له‌چنگی به‌ناوبانگی (حتین‌دا)
به‌فه‌رمانده‌ی ((صلاح‌الحین)) زورانیکی سه‌ربازی و ده‌روونی به‌سه‌ر شه‌روپای خاچ
په‌رستا هینا ، چهند دوریمکی گرنگ له‌بوونی میژوی گه‌لی کوردا په‌یدا بوو ،
ده‌رباره‌ی کاریگری شم میلله‌ته له‌روودا‌وه‌گانی میژودا . شه‌مه راستی‌به‌که‌وه واقع
شی سه‌لمینیت و دم کوتی گشت ناله‌باریک شه‌کات که‌نه‌په‌ویت دان به‌صافی
میژویی شم گه‌له قاره‌مانه‌دا بنیت . بیگومان جه‌نگی خاچ په‌رسته‌کان به‌رای‌گشت
میژو نووسمکاتی روزه‌ه‌لانی و روژاوابی ، هویمکی کاریگرو سه‌ره‌کیه له‌بوژاندنه‌وه‌ی
شه‌ورویا و روخاندنی ده‌ره‌به‌گابه‌تی و دامه‌زاندنی خکومه‌ته میلی‌یمکان و به‌رپا
بوونی شورشی پیشه‌سازی‌دا . هر‌وه‌ها شه‌ورویا هر‌گیز تالی و دزوازی شه‌وه و
دورانده میژویی له‌بیر نه‌چوته‌وه که له‌سه‌ر ده‌ستی موشمانه‌کاندا چه‌شتویه‌تی
به‌سه‌ر کردایه‌تی کورده‌مکان .

عەرمەكان لەپەشت هەموو كەسبگەوه گۆی یان لى بوو ((زەنەرآل ئەلەنبى))
 فەرماندەى هەيزەمكەنى بەریتانیا، كاتى هاتە فەلەستین و بەزورى ئاگرو ئاسن ئەو
 ناوچەىیە داگیر كردو روشتە سەر گۆرى پەروزی ((صلاح الدین)) و ووتى : من
 لەنەوێ خاچ پەرستەكانمۆ شارانم، ئەى صلاح الدین نەوەمكەنى تۆ لەمكۆین ؟ !
 ئینجا ووتى : ئەمرو جەنگى خاچ پەرستى دواىى هات ! بەلام ئابا راستە دواىى
 هاتوو ؟ !

ئەم راستىیە كەمیزۆى نوێ تۆمارى كردووە چاكترین بەلگەىە لەسەر كارىگەىى
 ئەو دۆراننە مێزۆىیەى بەسەر ئەوروپای رۆژئاوایا هات ،كاتێك خاچ لەبەردەم
 هیلالدا شوێ كراپەووە . گەواتە گەلى كورد كێشەو پەلى تاپەتى خۆى لەمیزۆى
 ئىسلامى و مێزۆى مروقائەتىدا هەبە . ئەى ئىستا جى روى داو ؟ بۆچى بەم
 شۆبەى بەركەنار كراووە جبا كراوئەو ؟ وە بۆچى لەلایەن عەرەب و تورك
 فارسو ئەم دۆزەبەتە مەللى گەریەى لەگەلدا ئەكرێت ؟ لەكاتێگا هەموو رۆتەى
 هەمان ئوممەت و قوتابى هەمان پەراون كە قورئانى پەروزە ؟ وە بۆچى ئەم
 تەوقە ترسناكە خۆپناوێى كراوئە گەردن ؟ ! بەمەرجێك هەمیشە بەگەیان و مالى و
 رۆتەكانیەو ئامانە بوووە ئامانەشە بو رزگار كردنى قودس و هەموو ناوچە داگیر
 كراوەمكەنى تری جەپانى ئىسلام .

ئەم ناگۆگىیە خۆپناوێە كاتێك دروست بوو كە تورك و عەرەب لەبەرابەرى باوهر
 دەرچوون و وردە وردە لەئىسلام دۆور كەوتنەووە بەهۆى زەندوو كرنەوێ مێزۆوى
 جاهیلى مەللى گەرىیەووە . بەم رێگایەش دۆو ئامانجى گلۆرى بێگانەمكەنیا نەپناوێ
 دى :

بەگەم : دروستكردنى توركایەتى و عەرەبایەتىمكى لەئىسلام دامالداو .
 دۆووم : دامالینى مێزۆى ئىسلام لەئىسلامو دانانى مێزۆىمكى عەرەبى مەللى
 گەرى رۆوت كەهیچ پەپووستەمكى بەگەلانى تری مۆسلمانەووە نەبیت ، مەگەر
 بەشۆبەىەك خزمەتى شەخسەت و مێزۆى عەرەبى بكات . لەپاشا دەستیان داىە
 نەعەرەب دانە قەلمى هەموو زانا و پەپاوە مەزەنكەنى ئىسلام كە لەگەلانى تری
 مۆسلمانن ، گواپە ئەمانە بەزمانى عەرەبى بەرھەمكەنیا تۆمار كردووە . ئا بەم
 مەنتیقە ناھەموارە ، شۆنكەوتوانى جاهیلىەتى عەرەبى ئەپانەوێت گەلى كوردو
 گەلانى تری مۆسلمان لەئىسلام دۆور بخەنەووە . بێگومان نەخشەى ترسناك بو
 ئەم مەبەستە كێشراووە لەلایەن دۆزمنانى ئىسلامەووە لەخاچ پەرستان و ماسۆنەمگان و
 سەھیۆنەستەكان .

دوژمناسی ئیسلام لهتاریکایی دا دهستیان بهنهخشه کیشان کرد بو کپ کردنهوهو کوزاندنهوهی بلیسه پیرشنگذارهکهی ئیسلام دواى شهوی پهرهی سمندو تهنی پهیدا کردو دورانیکی تری سهربازیو دهروونی بهسهر شهورویای روزهآوای هینا، کاتیک لهسهر دهستی ((سولتان محمدی فاتیح)) دا شاری (فوستهنتینیه) رزگار کراو کرا بهپایتهختی دهولتهه فراوانمکهی ئیسلام . دهولتهی ئیسلام فراوان بوو و بالی بهسهر کهلی ناوچهی شهوویادا کیشا چونکه جیهاد رییازی بهردهوام بوون و هوی مانهوهی شه دهولتهه مهزنه بوو . شه لهلایمکهوه ههروهها کومهلنگهی ئیسلامی کومهلنگهیکهی جیهانییهو لهبوتهکهیدا ههموو گهلو نهتهوهکان پیکهوه شهژیـــــــــــــــــ بههوی باوهری بهتینی شه دینهوه .

بیری فراوان کردن و رزگار کردنی - فتح - ئیسلامی خولیای شه و رۆزی سولتا - نهکانی عوسمانی بوو ، بهتا بهتی لهناو جهرگهی شهوویادا . چونکه شهوویاسای روزهلاتیان بهتهواوی لهچنگی خوانهناسی و نهفاسی رزگار کرد بوو ، برهسکی نالی نسهپهکانیان قهلاى پاشاکانی شهوویای هینا بووه لهزین . بوپه دهولتهـــــــــــــــــ شهوویاییمکان ههموو لهسهر شهوه ریکهوتن دهولتهی عوسمانی لهناو بهرن که تاکه کوپ بوو لهریکهیاندا بو زهوت و کردن و تالان کردنی سامان و بهروبوووـــــــــــــــــ روزهلاتی ئیسلامی . وه بهپهویستیان شهزانی کهبهینای شه دهولتهه تیک بدهن و تالای خیلافهتی ئیسلامی لهسهر شانوی زیان داگره خوارهوه .

دوژمناسی ئیسلام چاک دلنیا بوون کهئیسلام نهپنی هینو مانهوهی شه دهولتههیه . لوورد کومهر که مهندوبی سامی بهریتانی بوو لهقاهره لهوسهردمهدا رۆزی کردوته شینگلیزهکان و ووتوبهتی : تا شه قورخانه بخوینرتهوهو کهعبه زیارت بکریت ، شه ناتوانن کارو باری خوتان له ناوچههیدا جیکهر بکن .

ماسونیهت و خاچ پهستی جیهانی پیکهوه نهخشهیان کیشا بو لاواز کردن و روخاندنی شه دهولتهه ، بههوی بالیوزخانهکانیهوه لهسهستمبولو شاره گهورمکانی تری ئیسلامدا . تورمکانی داوی (تهشیر) لهههموو لایمکی جیهانی ئیسلامی دا بلاو بوونهوهو دهستیان کرد بهگومان دروستکردن بهرامبهر ئیسلامو بوونی خواو شهخیهتی پهنههمهرو خلیفهکان و پشهواپانی تری ئیسلام . سوودیان لهوه نهزانی و نهخویندهواربیه وهرگرن که لهزوربهی ناوچهکانی جیهانی ئیسلامی دا نهشهنی کرد بوو ، بههوی کهمتهرخمی و بیئاگایی و گومرابی زوربهی کاربهدهستانی دهولتههوه . بهمهشهوه نهوهستان ، بهلکو روزهلات ناسهکانهش دهستیان کرد به سوسینهوهی میژوی ئیسلامو زیندو کردنهوهی میژوی جاهیلی عهربهو که لاسی

تری ئىسلامو بەركى نەتەوە كەربىيان لى ھېۋىتى ۋە كىردىيان بەيەكەم ھەمكاو سۇ
مراندنى گىيانى ئىسلامى ۋە چاندنى تۇۋى نەتەوە كەرى ۋە ركەز پەرسى لەجىياندا ،
بەتايەتلى لەناو تورك ۋە عەرەبەكاندا .

جوولەكەكانىش لەرىكاي دەزگاكانى ماسونىتىيەو دەورىكى بالايان بىنى لى
لاواز كردن ۋە روخاندنى دەولەتى عوسمانىدا . ئەوە بوو بەھوى پارتى ئىتھاد ۋە
تەرەقى تورانىيەوە نوانيان سولتان عبدالحميد لەسەر تەختى خىلافت لاسەن
كە گەورەترىن كۆسپ بوو لەرىكەى زايۋنى جىپانيدا بو دابىن كردنى پارچەيەك
زەوى لەناو جەرگەى وولاتى ئىسلاميدا لەفەلەستىن .

(قەرەسۇ) سەرۋكى بنەمالەى جوولەكەكان لەدەولەتى عوسمانيدا ، چسۋە لاي
(سولتان عبدالحميد) بو ۋەركرتنى پارچەيەك زەوى لەفەلەستىن بەرامبەر (۲۰)
مليون لىرەى زىرى پوخت ، لەكاتىكا گەنجىنى دەولەت لەوپەرى ناپوۋىتىدا بوو .
بەلام خۋاى مېرەبان پاداخشى ئەم سولتانە مەزنى بەداتەوە روۋى كرده (قەرەسۇ)
ۋ ووتى : ئەى بەراز ، زەويەك بەخوينى مۇسلمانان ئاۋ درا بېت ، تا خوینمانسى
لەسەر نەرزبېت ناپدەم بەدەست ئەم چەپەلەنەوە ۋە ھەرگىز مېزۋى باۋ باپىرم گلاۋ
ناكەم ۋە ئەم زەوى ئىسلامو ھەر ئەبى بىنئىتەوە) .

لەمېزۋى نوۋىدا نەمان بىستەو كەھىچ سەرۋىكى عەرەبى ھەلوپىتىكىسى
قارەمانانەى بەرامبەر بەمەسەلەى فەلەستىن بوو بېت ، ۋەك ھەلوپىتى ئەم
سولتانە مەزنى يان ۋەك ھەلوپىتى صلاح الدين كەلى يان پىرسى : ئايا ھوى چىبە
ھەرگىز پېكەنىنت لەدەم دەرنەچىت ؟ لەوەلامدا ووتى : چۈن ئەتوانم پېكەنەم
قودسى پېروز لەزىر دەستى خاچ پەرسەكاندا بنالنىت !

خۇ ئەمرو بەچاۋى ئەبىنن كەسەرۋكە ئەلقە لەگوۋىكانى نەتەوە كەرى عەرەبى
چۈن فەلەستىن ۋە ناۋچەكانى تر بەنرخىكى ھەرزان ئەفروشن ۋە پېش كەشى دوۋمانى
ئەكەن ۋە سوكى ۋە رسوايى دنياۋ قىامەت بەسەر خۇباندا ئەھىن .

دواى لاېردنى سولتان عبدالحميد ، ھىزە جىپانەيەكانى بە بەرىتانىاۋ فەرەنساۋ
ئىتالىاۋ روسياۋ ئەمىركاۋە توانيان پەلامارى دەولەتى عوسمانى بەدەن لەجەنگى
جىپانەى يەكەمدا روخاندىيان ۋە ناۋچەكانى جىپانەى ئىسلاميان لەنىۋان خۇباندا
دابەش كرد . بو ئەوۋى زىياتر نەخشەى گلاۋى خۇيان بەجى بېنەن ۋە رىق ۋە كېنەى
ھەزار سالەيان دابەركېنەوە ، لەناۋ جەرگەى وولاتى ئىسلامدا لەتوركيا فس فس
پالەۋانىكەيان لەسەر تەخت دانائو بەرگىكى قارەمانانەيان لەبەر كرد كە گواپە ئەم
فەرماندە خەباتكەرە (كمال ئەتاتورك) توانى توركيا بەدەستەوە نەداۋ بەسەر
دوۋماندا زال بېت . ئىنجا بو ئەوۋى زىياتر نەخشەكەيان سەرگەوتتو بېت ،

هاتن هموو پیکهوه پهیمانی (لوزان) ایان لهنیوان تورکیاو دهولمته شورویاییمکاندا بهست. لم پهیمانهدا بتی داتاشراوی نتهوه گهری تورکیا (کمال شتاتورک) بهلئینی دا بهتهواوی شوپنهواری ئیسلامیبت لهتورکیادا نههیئت. بو شم مهسته روپوشی ئافرهت و بهرگی نتهوهیی. بهتابهتی بو زانایانی ئیسلام. قهدهغه کردو گوری به بهرگی شهفرهنجی و سزای سختی بو سر پیچی کهران دیاری کرد. ههروهها شهریعتی ئیسلامی لهحوکم کردندا لاپردو گوری بهپاسای مهدهنسی روژئاوا.

بهم شیویه بتی داتاشراوی تورکیا (شتاتورک) ههلسا بهدامهزراندنسی دهولمتیک لهسر بنچینهی عیلمانیبت و نتهوهگهری و دینی ئیسلامی لهدهولمت و ژیان دور خستهوهو سپاسهتی (تتریک)، ۱، ی بهسر کوردو عهرهیی ناو تورکیادا سهپاندو پهپوهندی لهنیوان تورکیاو جیپانی ئیسلامدا بچراند. بهلی شتاتورک ژههراویترین تیری وهشاند دزی کهلی کورد لهتورکیادا. قهسابخانهی شاشکرای دانا بو سر برینی کوردهکان بهکومهل، بهیی هیچ تاوانیک جگه لهوهی کهه کوردن و موسلمانن و نایانهویت بهفرمانی شم نالهباره لهریبازی دینهکهپان بچنه دهرهوه. شم ستهکاره بهفرمانی ئاغا شورویاییمکانی ههلسا بهم کاره نارهواپه، بو شهوی بریهتی ئیسلامی لهنیوان کوردو تورکدا بهچرینت و شوممتهی ئیسلامی کهرت کهرت بکریت و لهنیوان خویانددا برا کوژی بکن.

ههروهها لهوولاتی عهرههیدا خویندنکاو قوتابخانهکان بانگهوازی نتهوهگهری عهرههییان بلاو کردهوه، بههوی چهندهها گاوری دلنۆزهوه که لهدهزگاکانسی تهشیردا بو شم مهسته ئاماده کرا بوون، وهک بوترس بوستانی و ناصیف بازهچی و بهشارت خوری. ئهمانه هموو گاور بوون و خویان بهم ئاگرهدا کردو چهنیهها ریخراوهو کومهلئی نتهوهگهریبان لهنیوان عهرههیمکانی سوریا و لوپنان و ناوچهکانی تری عهرههیدا دروست کرد.

x x x x x

" ۹ "

کاتییک شمیربالیسته خاچ پهستمکانی سهدهی بیستم دهستیان کرد به —
داگیر کردنی وولاتی ئیسلامو لهنیوان خویانددا بهشیان کرد، عیراق به —

(۱) تتریک: واته: بهزور کردن بهتورک.

ئینگلیزىمکان گەوت . گەلى كورد لە عێراقدا وەك شیری زيان دزیان راوەستتاو بەفرماندەى قارەمانى كوردى مۆسلمان شېخ مەحمۇدى حەفید كە ئالای جیهادى شىلامى ھەلگەردبوو . لەكوردستانى عێراقدا لەناوچەى سلیمانى بەرھەلستى داكیر كەرانیان كردو ژمارەیهكى زۆر شەھیدو قوربانیان دا . ھەرۆھە كوردەكان لەشورشی عێراقى ١٩٢٠ ز دا ، دەوریكى بالایان بینى . بەلام بەداخووە پەراوەكانى میژوى نوێ باسى ئەم بەشداری كردنەى گەلى كوردیان شاردوتەووە . بۆیە پێویستە بە لیكۆلێنەووە راست كردنەو ئەكات . بێكۆمان بیرو رای نەتەوگەرى عەرەبایەتى بۆتە ھۆى شاردنەووە و پشت گوێ خستنى ئەم راستیە .

دواى ئەوێ ئیمپیرىالیستەكان پشتیان ھەلگەردو ناوچەكانى وولانتى ئىسلامیان بەجێ ھێشت ، چەندەھا حكومەتى بەناو نیشتمانىیان لەجێگەى خۇیان دانا كە لەسەر بنچینەى عیلمانیەت و نەتەوگەرى دروست كرا بوو . بۆیە ھېخ شىك لەمەسەلكە نەگۆرا . بەلى ئیمپیرىالیست لەرووى دەسەلاتى سەربازەووە روشت . بەلام بوونى فیکرى و فەرھەنگى ، بەسەر سنگى مۆسلماناندا ھەر چۆكى دا داوو پەواوان و كار بە دەستانى رژیمە دروستكراوەكان ھەر بەعەقەلبەت و بیرو ھوشى بێگانە بیریان ئەكردەووە ئەجولانەووە لاسایی كردنەوێ كۆترانە ھەر بەردەوام بوو . بەھوێ ھەستى سەر كزی و نابوووتیان بەرامبەر شارستانى ئى ئورویا . ئەمە لێ لایەكەو ، لەلایەكى تریشەووە كار بە دەستان لەپەرۆردە كراوانى سەردەمى داكیر كردن بوون و بەشیرو شەكرى ئیمپیرىالیست گۆش كرا بوون و لەئىسلام و وافىسى خەلكى وولانتەكەیان دوور كەوتبوونەووە . ئەنھا نوینەرو ھەلگەرى بیرو رای نەنەووە گەرى ئەرۆپایى و بێگانە پەرسى بوون و بەس . ئەو رۆو كینەو دووبەرەكیەى ئیمپیرىالیستەكان لەنیوان تورك و عەرەب و كوردو گەلانى تری ئىسلامدا چا سەد بوویان ، ئەمان زیاتر كۆلپەیان لى ھەلگەرساندو تا بەتایە دوزمانیەتیەكەسان قوتتر شەكرد .

عەرەبە رەگەز پەرسەكانى كار بە دەستانى بەغدا لەھەموو سەردەمێكدا سە فرمانى ئاغاكانیان ھەلساوان بەچەوساندنەوێ گەلى كوردو پى شیل كردنى مافى رەوايان . ئەمە لەلایەكەو ، لەلایەكى تریشەووە گوێ لەھتەمەكانى بێگانە ھەلستان بەھاندانى كوردەكان و رۆو كینەیان لەدل و دەروونیاندا چاند بەرامبەر ئىسلام . چونكە وایان تیگەیاندن كە گواپە ئىسلام بووتە ھۆى ئەوێ عەرەب گەلى كورد بەچەوسینتەووە . بەلام لەراستى دا كار بە دەستانى عەرەبى ئەم سەردەمە زۆر لە

ئىسلام دورى و گوڭكراوى بېگانەن و ئەو ھارت و كۆمەلە سېاسىيەن ئەنئەنىن كە بەرنامەى عىلمانى و تېورى نەتەو ەگەرىيان كوردتە رېھازى خۇيان كە لەسەر بىنچىنەى جىاوازى خۇين و نەزادو زمان دامەزراوە .

ئەم كار بەدەستانە ھەمىشە ەك كەمابەتەك بو كەلى كورد ئەروانن ئابا شەبى كوردەكان ھەلۋىستىيان چۈن بېت بەرامبەر ئەم خروشانى نەتەو ەگەرىيە ؟ ! كوردى مۇسلمان شەبى چى لى چاوەروان بگرېت ،كاتىك ئەمىنى ھەر ەرمەو و ئالاي ەرمەبەتەى ھەلگرتووەو ھەر توركەو بانگەوازى تورانىيەت بەرز ئەكاتەو و ھەر فارسە رەگەزى فارسەت زېندو ئەكاتەو ؟ !

ئەو ەى زىباتر زامى كەلى كورد قوول و سامناك كوردو ە ئەو چەوسانخەنەو نەتەو ەگەرىيە كە لەلايەن ەرمەب و توركەو فارسەو دوچارى ھاتوون ، لەھموو رووبەكى ژيان و شارستانىيەو ە پەشت كوئى خراون و ەك كەمابەتەك مائە ئەكرېن ، بە مەرجىك زمارەى كورد تەنھا لەغېراقدا زىباترە لەزمارەى ھەموو گاومەكانسى دانىشتووى وولانانى ەرمەبى . بوئە ئىستا وایان لى ھاتووە لەم زەو بەدا خۇيان بەغەرىب ئەزانن ھەر چەد لەناو نىشتان و زەوى زارى بىنەرەتى خۇيانسدا ئەزىن . شەمش بەھوى ئەو بانگەوازە نەفامىيەو ە كە لەسەر بىنچىنەى خىر بوونەو ەى گىنا ەرمەبى و مادىيەت دامەزراوە . كاتى خۇى بېنخەمبەرى مەزن - دەروودو ەلامى خواى لى بېت - ھاوارى كوردو : " دەوا فائىدا منتقە " . واتە : دەستى لى ھەلگرن و لىي دورو كەونەو چۈنكە بوگەنە . مەبەستى نەتەو ەگەرى و رەگەز پەرسىيە .

كەلى كوردى مۇسلمان نىزىكەى سى بەكىكى دانىشتوانى عىراق پىك ئەھىنن ، كە چى كار بەدەستە رەگەز پەرسەكانى بەغدا ھەمىشە بەچاوى كەمابەتەى بويان ئەروانن . چەوسانخەنەو ە كوشتن و برىن و شارو دى سوتانەن و گوپزانەو ە كوردن بەرمەب پىشەى بەردەوامىانە .

چكە لەغىراق كەلى كورد رېزەبەكى كەورە لەدانىشتوانى توركىا و ئىران پىك ئەھىنن . ھەر ەوا زمارەبەكى باشيان لەرووسىا و سورىا و لوبنان ئەزىن . بىارى زىانى ئەوانىش لەبارى ژيانى كوردى عىراق چاكتر نىە ، بەلكو خراپترە . ئەم ھەموو كارە دەروونى و كۆمەلەيەتى و ئابورى و نەتەو ەبىيەنە بوو بەھوى قوول كرنى رق و كىنەى نەتەو ەگەرى لەلايەن كوردەكان و زەمىنە تەخت بوو بو دەستى چەھلى سوور لەمەيدانى كەلى كوردى مۇسلماندا . ئەم كرى سەرەتا نىە (عقدە سرتانىة) لەم دوايىبەدا لەناو جەرگەى كوردستاندا چىگەى خۇى كوردەو ، پەشائ ئەو ەى بەرگىكى نەتەو ەگەرىيان لى پۇشى و بەناوى رزگار كرنى كەلى كوردى

ستم لی کراوهه، زور له گنجمنگان همل خهلتان و شوین شم بیرو را پووجهنه
 کهوتن، گوايه چاکترین رېبازه بو رزگار بوون . بهلام نازانن شممش پېلانکی
 تری فیکری شمیریاستی نوییو شمبانه ویت له ناوچه ستراتیژیه دا ده لانی
 خوځان جیگیر بکن و له سر حسابی کوردی هزار نامانجه گلاومکانیان بهینه دی
 نایا شمې عه رب و تورکو فارس به تمای چی بن له گهلی کورد ؟! له کاتیکس
 شهوان بوون بهووی دور کهوتنه وهی شم که له له شیلامو خوون به بیرو بیروای
 نته وه گه ری و مارکاپه تیه وه . کوردی هزار شمې چی بکات که عه رب و تورکو
 فارس شمې بنیت له گشت لایمکه وه سریان تی کردوه نهی چه سیننه وه و به چای
 سولک بوی شهروانن ؟! شمې هل لویستی کورد چون بیت ، که شهروانیت عه رب به گان
 نه وهی پېغمبرو هل لگری یکمې نایینی شیلامن ، خوځان له شیلام دامالی وه و
 کوردی موسلمان شه گورنه وه به گاوری به کری گیرای شمیریاستی خاچ په رست ؟!
 شم کورده موسلمان له ناخی دل و دهر و نیه وه عه ربی موسلمان خوش شه ویت و
 نایمنه ویت لیبی جیا بیتنه وه . بهلام چی شمکې که عه رب دروشمی نه وه گه ری و
 عیلمانی هل لگرتوه و ده ستی له برایی شیلامی هل لمانکندوه ؟ بی گومان هیچی
 بو نامینته وه چکه له برپا کردنی نالای نه وه گه ری بو پاراستنی بوون و
 شمخیه تی میژوویی خوی .

ثا بهم شیوه به عه ربمگان پیش هموو کهس هاوکاریان کرد له دور خستنه وهی
 شم که له زور لی کراوه دا له خوځان و له شیلامیش . بیگومان له به ردم دادگان
 خوایی دا به رامبر شم تاوانه که وره به بهر پرسیار شمبن . چونکه شهوان بوون
 دهماری نه وه گه ری و ره گز په رستی جاهیلیان له ناوچه مه دا زبندو کرده .
 شمې دننیا بن شه گه ربیت و گه لی کوردی موسلمان ده ستی دلنوزی و برایی تی
 له زیر نالای شیلامدا له لایهن عه ربه وه بو دریز بکریت ، شهوا بیگومان بیروای
 نه وه گه ری و دور له خوایی له ناو کورده کاندای هیچ بایه خیکی نامینی چوکه شم
 بانگه وازه نه فاسی به له ناو کورده کاندای تنیا کار دانه ویمکی ناشکرایه دزی شه و
 چه وساندنه وه و شه شکمنجه می له لایهن هل لگرتی بیرو نه وه گه ری به خراوته
 سریان . شم بانگه وازه له لای گه لی کورد به رهمی باریکی تاییه تی و بیژدانی به ،
 نه وه که به رهمی فلسفه فیمکی بی باوه ری بیگانه بیت وه له لای عه ربمکانه .
 کوردمکان برای عه رب و تورکو فارسی موسلمانن و سورن له سر پاراستنی
 شم برابته شیلامی به ، شه گه ربیت و شهوان به راستی شیلام بن . شم هل لویسته
 کورد به رامبر شیلام به لگیمه له سر شه وهی شیلام دینگی تایبه ت نیسه
 تضیا بو عه رب ، به لگو بو گشت نه وهی نادمه . به لام شوینکه و توانی بهروای

نەتەوگەری ئەمانەوی بەخەلگی بگەینن کە تەنیا بۆ عەرەبوو هەر ئەوان سویدی لێ وەرئەگرن . مەبەستیان ئەوەیە ئەم پەيوەندیە جاهییلییە بێخەنە جینی پەيوەندی ئیسلامی کە پەڕۆزترین و شایستەترین پەيوەندیە مەرووفەکان لەسەری کۆ ببنەو .

پەيوەندی نەتەوگەری لەئەنجامی رەفتاری رەمەکی کۆمەڵی گیانەوەرانیسەو پەیدا بوو . ئەم بۆ چوونە زۆرەمی زانیانی کۆمەڵ ناسی لەسەری رێگەوتوون .

کەواتە هەستی نەتەوگەری هەستیگی سەرەتایی گیانەوەرییە کە لەرەمەکەو (الفريزة) دەرئەچیت ، نەوێک بیریکی بێت کە باوەروو فەلسەفەیکە پتەو پەیدا بکات دەربرەوی گەردوون و ژبان و مەرووف ، بۆ ئەوێ کۆمەڵگەیکە لەسەر بنیات بنریت شایستەیی ئادەمی بێت .

ئەگەر بێت و کۆمەڵگەیکە ئیسلامی راستەقینە پێک بھێنریت ، ئەوا کوردەکان بەهیچ شێوێک خۆیان بەنەتەو گەریبەو خەریک ناکەن و بەخۆشی کامەرانی لەگەڵ برابری موسلماناندا ئەزین لەعەرەب و تورک و فارس و گەلانی تر . بەلام ناخۆرەگەر پەرستانی نەتەو گەری ئەمرو ئەم راستیە تی ئەگەن ، لەکاتیگە تا ئەوقی سەریان لەزەنگاوی جاهییلی نەتەو گەری دا نەقۆم بڕ !!

" ۱۰ "

پێوستە تێبینیکە تر ئاراستەیی هەلگرانی ئالای نەتەو گەرە عەرەب بەکەین : ئایا بۆچی دنیا بە یەمکە ئەدەن کاتیکی باسی جێبەجێ کردنی رێساری ئیسلامی بکریت ؟ بۆچی بۆ حالی کە مایەتیە ئاینیکانی گاورو جوولمەگە ئەگەرن ؟ ئەلێن ئەوانە بۆ کۆی برون و چی بکەن ئەگەر بێتو ئیسلام لەزباندا جێبەجێ کریت ؟ گواپە دزایەتی ئاینی لەنیوان رۆلمەکانی یەک گەلدا دروست ئەبێت ! ئەم بیانوو پەرو پووچە ئەکەن بەداردەست بۆ ئەوێ دەست لەئیسلام هەلتەکێن .

ئایا لە ج کاتیگە لەسەرەمی زبیرینی ئیسلامدا کە مایەتیە ئاینیکەکان چەوسنراونەتەو یا مافیان خوراو ؟ ! ئایا هەرێک موسلمانەکان لە ماف و پێوستیکەکاندا مامەلە نەکران ؟ ! ئایا وەک موسلمانەکان بەشەداری خۆشی و تەنگانەیان نەکردو ؟ ! ئایا ئیسلام کە بەرنامەیی خواپە چاودێری مافی هەموو لایەکی نەکردو بگرە گیانەوەرانی ؟ !

ئەو بۆچی تۆزقالبێک دلایان بۆ گەلێ کوردی هەزار ناسوتیت ، کە ژمارەییان ئەنیا لەعێراقدا زیاترە لەژمارەیی گشت کە مایەتیە ئاینیکانی جێبەجێ عەرەب ؟

ئایا ج تاوانیک لەو گەرەترە ، گەلی کورد بەکە مایەتیەکی نەتەوویی بەدیستە لەم ؟ ! بەمەرجیک میزوییەکی مەزن و پرشنگداری هەیه لەگەڵ برابری عەرەبی

موسلمانیدا بو پاراستنی روزه‌لآتی شیلاسی! ئایا تاوان نیه کهلی کورد وه ک
کهمایه تیمکی نه ته و یی سهیر بکریت که فهرماندهی قاره مانی وهک (صلاح الدین)
یان تیا هه لکه وتوه (قودسی پیروز) و زوربهی ناوچه گانی سوریا، بونستان و
فهلستین و میری له چنگی درنده ترین دوزمنی شیلام و کهلی نهره ب رزگار
کرد ؟ !

پیش شهوی شه پیشمکه کوتایی پی بهینین، پیویسته شه راستی به برانی
که :

مه سه لهی کورد به کیکه له کبیر و گرفته گرنه گمانی جیهانی شیلامی، چونکه
مه سه لهی کهلنکه که به ته وای میز و به کی پر له شانازی و ناز به تی ههید و له
رابوردوی شیلامیدا پلهی سهر کردایه تیان کرتوته ده ست و ده وله تیکی شیلامی
فراوانیان دامه زانده و ئالای جیهادیان بهرز کردوته وه له نرساک تری فوناغدا
که به سهر روزه‌لآتی شیلامی دا هاتوه .

شه مه سه له به پیویستی به لیکولینه وه و ماند و بونیکی دل سوژ انه هدیه . که له
بنچینهی تو بزی نه وه و راست کرد نه وه به کی وردو زانستیانه شه نجام به نریت و سود
له نویسن و تومار کرا و سهر چاوه زانستی به باوهر پیکرا و مه کان وه به بکریت . بو
شهوی میز ووی شه که له سه تم لیکرا وه روون بکریته وه و بنا نریت . به و هیوا به و ه
که به بیته هوی به کی کار بکهر بو زیانده وهی کیانی شیلامی سهر له نوی .

شه پیشمکه پیویسته بو شهوی بیته چرایه ک بو کشت نه رکینی میز ووی سه
شه که له موسلمان به کولیتته وه که پریته له په ندو ناموزگاری و هه لونستی سه
له شانازی .

شهرت سهیاس و ستایش هه شایانی خوی په ره وردگاره

x x x x x

7

مقدمة في التاريخ الاسلامي الكردي

باللغة الكردية

بقلم
هادي علي